

Мария Ангелова-Атанасова (България, Велико Търново)

ТЕЗАУРУСЪТ НА БЪЛГАРСКАТА ТОПОНИМИЯ – РЕАЛИЗАЦИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ*

Тезаурусът, както съкратено го наричаме, е изгражданата от Центъра по българска ономастика „проф. Николай Ковачев” (ЦБО) при Великотърновския университет **електронна база данни на българската топонимия, която съдържа цялата информация за имената (селищни, водни и местни) и именуваните обекти**. Във формулираната задача и в мястото на изпълнението ѝ няма нищо случайно. Къде, ако не в университета, където е събран и добре организиран най-значимият български ономастичен архив, би могла да бъде осъществена тя? И от кого, ако не от преподавателите на един хуманитарен вуз с почти половинвековна история и десетки специалисти – филолози, историци, археолози, етнологзи, които могат да се включат в подобно мащабно дело. В този смисъл ние не сме създатели на нова и оригинална идея, а само достойни продължители на най-добрите традиции на нашите предци и учители, каквито бяха Стефан Младенов, Владимир Георгиев, Иван Дуриданов, Йордан Заимов, Борис Симеонов, Моско Москов, а конкретно във ВТУ – Николай Ковачев и Иван Гълъбов.

А. Създаването на научния проект. Разработен е от ЦБО през 2008 г. по направление „Стимулиране на научните изследвания в

* **Информацията е във връзка с реализацията на научен проект “Тезаурус на българската топонимия – неизчерпаем източник на информация за културно-историческо минало и народностна идентичност”, финансиран от Фонд „Научни изследвания” на МОМН (ДО 02-156/16.12.2008г.).**

държавните висши училища”, класиран и получил финансиране от ФНИ на МОМН в края на същата година (научен проект № ДО 02-156/16.12.2008 г.), а стартиран на 23. 01. 2009 г. (<http://www.uni-vt.bg/1/?page=2399&zid=145>). Пълното му име е **“Тезаурус на българската топонимия – неизчерпаем източник на информация за културно-историческо минало и народностна идентичност”**. Съдържанието на проекта включва подробен анализ на потребността от такава дейност, на целите, задачите и възможностите на екипа, както и на конкретните стъпки и дейности по реализацията на проекта. Основните моменти в него:

Състояние на топонимичните изследвания. Началото на ономастичните изследвания у нас е положено през втората половина на XIX век, но системни проучвания започват след 1950 г. със създаването на секция “Етимология и ономастика” към Института за български език (вж. у И. Дуриданов, Н. Ковачев, Г. Христов, Т. Балкански и др. в поредицата сборници *Състояние и проблеми на българската ономастика*, В. Търново, томове 1–11, издадени от ВТУ в периода 1990 г. – 2010 г.). Вл. Георгиев (1969: 18) чертае стратегия за пълен сбор на топонимията до 1980 г. Разработената от Ив. Дуриданов първа топонимична монография *Местните названия от Ломско* (С., 1952) и *Програма за топонимично изследване на околия* (1956) бележат началото на период от около 20 години, когато се създават кадри за тази специфична научна област. За около две десетилетия са разработени и отпечатани десетина монографии и обсъдени за печат още толкова. Кръгът на изследвачите се разширява с филолози като Анастас Саламбашев, Николай Ковачев, Георги Христов, Иван Умленски, Вельо Велев, Ангел Сарандалиев, Костадин Костадинов, Александър Арnaudов, Нинко Заяков, Лиляна Минева-Ковачева, Менча Жечева и др., които най-често съчетават професията на учителя с научното дирене. Към средата на 80-те години издателската политика на БАН се променя. Натрупват се ръкописи на топонимични монографии, които престояват по 3–4 десетилетия. Това доста охлажда ентузиазма на изследвачите, за които това не е професия. В екипа на Секцията се вливат млади сили с приноси и в топонимията – Ди-

митрина Михайлова, Лиляна Димитрова-Тодорова, Тодор Балкански, но тя вече не е приоритетна област. Поради тази причина събирането на топонимен материал и подготовката на изследвачи става преди всичко във филологическите специалности на университетите. Под ръководството на преподавателите по езикознание – Б. Симеонов, М. Москов и особено на Н. Ковачев, са натрупани значими ономастични архиви, които не са инвентаризирани и на практика не се ползват от ономастичното общество. Изключение е архивът на Центъра по българска ономастика (ЦБО) във Великотърновския университет, в който събираният разнороден архив е бил винаги добре подреден и инвентаризиран. а от 1994 г. започва изграждането на електронни бази данни – най-напред на личните и фамилни имена, а от 2001 г. – на топонимията. Периодичните национални конференции и кръгли маси, организирани от ЦБО от 1989 г. насам, внасят известно оживление и надежда сред изследвачите за обновяване на изоставените изследователски проекти. Не е случайно, че очакванията на изследователите се свързват именно с дейните организатори на ономастични форуми у нас, нито че авторите на готови монографии даряват оригинали или копия на ръкописите си на архива във ВТУ – „за да се ползват от колеги, както е редно в науката..., а ако някой ден има възможност, и да се издадат”. Това се случи най-напред през 1991 г. с ръкописа на Лиляна Минева-Ковачева, впоследствие с ръкописа на Юлиана Петкова, с ръкописите и архива на Георги Христов (Ардинско, Момчилградско, Крумовградско). През 1997 година синът на Иван Умленски е изпратен с нарочна мисия от семейството си във В. Търново да донесе в ЦБО и да предаде лично съавторския ръкопис на баща си върху топонимията на Кюстендилско. През 2007 г. архива си от лично събиран топонимен материал от Самоковско ни предложи и доц. д-р Донка Вакарелска, но тъй като на конференцията през 2006 г. топонимията на Югозападна България беше заявено изследователско намерение на колеги от ИБЕ, които бяха избрани и за членове на гласувания тогава Експертен съвет за изграждане на Национален електронен архив по топонимия, ние я посъветвахме да предаде

архива си в БАН, което и направи. Проф. Н. Ковачев също остави за съхранение, ползване и евентуално издаване няколко свои ръкописа. Демонстрираното доверие на авторите беше толкова ангажиращо, че ние си поставихме за цел да се погрижим за отпечатване на постъпилите ръкописи и да продължим целенасочено да работим в тази насока, за да не допуснем унищожаване или злоупотреба с безценното богатство, събирано с любов понякога през цял един живот. Така започнахме тази своеобразна спасителна акция към края на 90-те години на XX век. Най-напред свършихме онова, което зависеше изцяло от нас и не изискваше допълнително средства: компютърен набор, редактиране, коригиране, страниране на наличните ръкописи – по реда на постъпването им. Издирените непубликувани ръкописи на топонимични монографии бяха подготвени за печат и включване в създавания електронен архив на топонимията – предпоставка за изграждания тезаурус.

Актуалността на избраната научна проблематика се определя от две неща: *Първо*, става все по-трудно, а поради демографските промени на места дори вече невъзможно да се събере микротопонимията от XX век. А за половината от територията на страната изследванията все още предстоят (вж. приложената карта от януари 2012 г.). *Второ*, от анализа на топонимите можем да извлечем важна информация за историята, езиковото наследство, етничните и езикови контакти, поселищния облик и пр. Това изисква пълно мобилизиране на наличните ерудирани специалисти и специални грижи за подготовката на млади изследвачи.

Възможностите на научното звено и на изследователския екип предполагат успех на амбициозния ни проект. След Първата национална конференция по ономастика (В. Търново, 1989) Центърът по българска ономастика във ВТУ пое ролята на обединяващо звено за българските ономасти. От 2001 г. започна създаването на електронен архив на базата на богатия топонимен архив, създаден от Н. Ковачев, и предоставените от авторите или допълнително издирени неотпечатани ръкописи, които се оказват повече от 15. На Кръгла маса “Електронен архив картотека на българ-

ската топонимия” (16–17 юни 2006 г. във В. Търново) ономастите приеха предложението на ЦБО да се обединят около тази актуална задача и присъстващите избраха **Експертен съвет** като звено за координация и оперативно решаване на научни и организационни проблеми. За негов ръководител беше избран единодушно проф. дфн Людвиг Селимски, а за членове – по един представител на всяко звено, което се занимава с ономастика, а именно: ст.н.с. дфн Тодор Балкански – ръководител на секция „Българска ономастика” към ИБЕ при БАН; ст. н. с. д-р Анна Чолева-Димитрова – ръководител на секция „Проблемна група за стандартизация на имената” към ИБЕ; доц. д-р Мария Ангелова-Атанасова – директор на ЦБО при ВТУ; гл. ас. Елена Иванова – отговаря за ономастичния архив на ШУ; доц. д-р Драгомир Лалчев – ръководител на Лаборатория по балканска ономастика в ЮЗУ; доц. д-р Пеньо Пенев – отговаря за ономастичния архив в ПУ (по-подробно за това вж. решенията в сб. *Състояние и проблеми на българската ономастика*, т. 9, с. 518–519).

Центърът по българска ономастика “Проф. Николай Ковачев” при ВТУ съществува от 1963 г. като *Архив по българска ономастика* към катедра “Езикознание” на Филологическия факултет, прераснал през 1985 г. с решение на Министерството на образованието и науката в *Проблемна научноизследователска лаборатория по българска ономастика* към ВТУ (РД-09-466 на МНП/30.05.1985), трансформирана през 1987 г. в *Кабинет по българска ономастика*, а от 1990 г. – *Център по българска ономастика*. По своята същност и по замисъла на своя създател ЦБО е национален ономастичен архив – най-богатият у нас и пионер в създаването на електронни бази данни, които целенасочено разширява и оползотворява. Богатството на архива (над 70 % от българската топонимия и многообразни други ономастични материали, събирани планомерно почти 40 години), опитът ни в реализацията на научни проекти, постигнатото в създаването на Електронен топонимен архив (от 2001 г. насам), превръщането му в интегриращо звено за българските ономасти след 1989 г. и отличните контакти със сходни научни звена и водещи специа-

листи у нас и в чужбина, са залог за успеха на подобен амбициозен проект. Допълнителният ни актив към 31. 05. 2008 г. от публикувани сборници с изследвания (*“Състояние и проблеми на българската ономастика”*, т. 1–9), монографии на наши сътрудници (9 топонимични, 5 антропонимични), речници (най-значимият е *“Честотно-етимологичен речник на личните имена”* на Н. Ковачев – В. Търново, 1995 г.), дарените или издирени и подготвени за печат преди създаването на проекта 8 ръкописа на монографии, осъдени на забвение, показват безспорно, че за истинската наука няма център и периферия, а университетът може да бъде и школа за млади изследователи.

Екипът включва следните членове:

- доц. д-р Мария Ангелова-Атанасова, ВТУ (директор на ЦБО, ръководител)

- проф. д-р Людвиг Селимски, Шьонски университет

- проф. д-р Тодор Балкански - ИБЕ

- проф. д-р Кирил Цанков, ВТУ

- ст. н. с. д-р Димитрина Михайлова - ИБЕ

- доц. д-р Стефан Йорданов, ВТУ

- доц. д-р Анастасия Петрова, ВТУ

- доц. д-р Анелия Петкова, ВТУ

- доц. д-р Слави Димитров, ВТУ

- гл. ас. д-р Недялка Иванова, ВТУ

- гл. ас. Боряна Емилиянова, ВТУ

- ас. Миранда Бело, ВТУ

- докт. Татяна Димитрова, ВТУ

- маг. Соня Седова, ВТУ (сътрудник на ЦБО)

Първоначалният състав от 11 члена беше изцяло от Велико-търновския университет – преподаватели по общо и балканско езикознаине, съвременен български език, диалектология, румънски и албански език, славянски езици, история, география. Впоследствие в екипа бяха включени и пенсионирани висококвалифицирани специалисти от ИБЕ – автори на значими ономастични монографии, както и авторката на „Топонимията на Казанлъшко” – д-р Цанка Константинова, която почина през 2010 г. Голямата

част от членовете на екипа имат значителни постижения в областта на ономастиката и специално в топонимията и етимологията на географските имена, а двама от младите членове готвят дисертации. Като външни сътрудници се включиха колеги от Югозападния университет, Шуменския университет, Пловдивския университет и вещи, но също и множество начинаещи изследвачи от цялата страна, в голямата си част музейни работници. Броят на външните сътрудници на проекта към днешна дата е 49 и това е солидна гаранция за окончателния успех на започнатото грандиозно дело.

Работната програма включва следните по-важни задачи:

- създаване на електронна база данни на топонимията от България и диаспората на основата на публикувани и непубликувани изследвания, съхранявани в архива на Центъра по българска ономастика във Великотърновския университет и сродните звена;
- отпечатване на подготвените за печат монографични изследвания (за няколко околии и издирване на неотпечатани ръкописи);
- уточняване на белите петна на топонимичната карта на България и организиране на досъбирането на топонимията от неизследваните райони;
- възлагане на нови монографични изследвания за неизследваните региони;
- изработване на пълна библиография на българската ономастика в електронен вид, достъпна за научния екип на проекта и допълнително привлечените изследвачи;
- организиране на специализирани семинари за подготовка на изследователския екип (теоретични проблеми на топонимията – номинация, словообразуване, етимология, вариантност, динамика на промените и пр.);
- издаване и преиздаване на учебно-помощна литература в областта на ономастиката и в частност на топонимията;
- създаване на каталог с наличните студентски разработки по топонимия (дипломни работи, курсови и домашни работи, материал от студентски експедиции) в архивите на Великотърновския, Софийския, Пловдивския, Шуменския и Югозападния университет (Благоевград);

- обсъждане на концепция и конкретизиране на идеята за Пробен атлас на българската топонимия;
- създаване на висококвалифицирани млади кадри (докторанти, членове на кръжока по ономастика и краеведи, които ще се включат в изпълнението на работната програма);
- организиране на научни форуми с национален и международен характер, целящи интеграцията и координацията на усилията на сродните научни звена и индивидуални изследвачи;
- създаване на предпоставки за развитие на критичното мислене и оценка на топонимичните трудове чрез своевременно публикуване на рецензии и отзиви, на които да се дава гласност чрез публикуване в създадения сайт/линк на ЦБО;
- интеграция и координация на изследователите и сродните научни звена.

Очакван ефект от реализацията на проекта: Създаваният Тезаурус, като продукт с непреходна стойност, е основа за разнопосочни изследвания (история на езика, диалектология, краезнание, етнология, история, археология, езикови контакти и др.) и пряко обвързване на научните изследвания с обучението по ред хуманитарни дисциплини. Електронният му вариант има много предимства:

- по-надеждно съхранение и по-удобно ползване на събирания от десетилетия именован фонд от географски имена, отлежаващ в университетски хранилища и неиздадени ръкописи;
- предпоставка е за скорошна поява на Българския топонимен атлас и Българския топонимен речник;
- предполага интеграция на българските ономасти с учените на Балканите и Европа и преодоляване на продължителната изолация;
- предпоставка е за реално включване в международни проекти – за Славянски топонимен атлас и речник, за изследвания в областта на балканската топонимия, етничните контакти, взаимодействието между култури и езици и пр.;
- предпоставка е за развитие на теорията и практиката на топонимичните изследвания;

- за обучението на студентите (нови магистърски програми по етимология и ономастика; разнообразни спецкурсове за филолози, историци, географи, етнологии;
- за обучение и самообучение на краеведи (издадени помагала, библиографски справочници и пр.);
- за целите на просвещението в най-широк смисъл;
- по-тясна връзка с останалите вузове, които разполагат с топонимни архиви; връзка с музеите; индивидуална работа в помощ на краеведите, които се ангажират с теренни изследвания у нас и в диаспората;
- продължаване на теренните изследвания в неизследваните региони (в България и в диаспората).

Този план съответства на генералната линия, начертана преди половин век (Вл. Георгиев, „Българска етимология и ономастика”, БАН, С., 1960, с. 17–20) пред българските ономасти, първоначално следвана от секция “Етимология и ономастика” към Института за български език при БАН, а от 1989 г. неотклонно следвана от Центъра по българска ономастика при ВТУ, където са създадени оптимални условия за пълната ѝ реализация. Изпълнението на плана не само ще обедини целия научен потенциал около приоритетната за обществото идея – пълноценно изследване на топонимното наследство, но и ще съдейства за най-пълно обвързване на науката и висшето образование с фундаменталните потребности на обществото.

Б. Реализацията на проекта:

Проектът беше стартиран на 23.01.2009 г. и към 31.01.2012 г. е направено следното:

1. Изготвихме проект за компютърни програми за Тезауруса, които след 3 месеца тествахме и започнахме да използваме (демонстрация на демоверсия на програмата с част от включения материал беше представена най-напред на *Ден на отворените врати* (8 април 2009 г.; по-късно и на 24 септ. 2010 г. – <http://www.uni-vt.bg/1/?page=2713&zid=145>; <http://www.uni-vt.bg/1/?page=4437&zid=145>), а впоследствие и пред чуждестранни слависти и балканисти: на научна конференция в Олщин, Полша през септ. 2010 г., на

периодично гостували в ЦБО чуждестранни специалисти (от Сърбия, Румъния, Турция, Русия, Украйна, Беларус). В Тезауруса към 31. 01. 2012 г. са включени топонимите от отпечатаните и подготвени за печат монографии, преди всичко на наши сътрудници. В процес на подготовка за включване са останалите набрани и подготвени за печат текстове, които се адаптират към изискванията на програмата след като бъде завършено окончателното им редактиране и са внесени всички поправки и допълнения. Електронната база данни се допълва още с материали от:

- Монографии в процес на разработване – работи се по още 28 околии, от които 6 са на привършване и до края на този етап от проекта (31. 12. 2012) могат да бъдат отпечатани.

- Монографии, студии и статии, отпечатани преди 2009 г. Набрани са 6292,61 страници. Работата по техническата подготовка за включване на имената от тези изследвания продължава, но не като основна, а по-скоро съпътстваща задача, защото силите и средствата ни са ориентирани към онова, което все още не е изследвано или отпечатано и може да бъде изгубено за науката.

- От дипломни работи са набрани общо 3564,21 стандартни компютърни страници (само от речникови статии), които подготвяме за проверка на терен. Работата по пълноценното оползотворяване на наличните архиви тепърва предстои. Този масив от имена може да бъде включен в Тезауруса в случаи, когато не се намери подходящ изследвач за регионите, които сега са все още „бели петна” на топонимната карта, или ако някои автори не успеят да изпълнят поетите ангажменти за проучване на отделни околии, съобразно практиката от 1952 г.

2. Издирихме неотпечатаните ръкописи на топонимични монографии и незабавно се захем с подготовката им за печат – сключване на договори с авторите или техните наследници, набор, редактиране, коригиране, страниране и печат. Имаме вече 19 отпечатани заглавия, а наскоро ще излязат и останалите 5, които в момента са под печат. Отпечатани са следните заглавия:

- „Местните имена в Ардинско“ (640 с.) – Георги Христов
- „Местните имена в Брезнишко“ (488 с.) – Вельо Велев

- „Местните имена в Луковитско“ (405 с.) – Недялка Иванова
- „Местните имена в Беленско“ (254 с.) – Николай Ковачев, Росица Ковачева-Цветанова
- „Местните имена в Русенско“ (272 с.) – Лиляна Минева-Ковачева
- „Местните имена в Ивайловградско“ (416 с.) – Ничка Бечева
- „Местните имена в Тополовградско“ (272 с.) – Драгомир Лалчев
- „Топонимията на Плисковско-Мадарския регион (Новопазарско)“ (356 с.) – Борис Симеонов, Елена Иванова
- „Топонимията като отражение на етнорелигиозните процеси в Родопите“ (146 с.) – Георги Христов
- „Възпоменателни селищни имена в Пловдивска област“ (144 с.) – Пело Михайлов
- „Списъците на населените места като извори за научни изследвания“ (256 с.) – Пело Михайлов
- „Местните имена в Пернишко“ (320 с.) – Вельо Велев
- „Местните имена в Плевенско“ (264 с.) – Анелия Петкова
- „Местните имена в Никополско“ (280 с.) – Кирил Цанков
- „Енциклопедия на българската ономастика“ (552 с.) – Тодор Балкански, Кирил Цанков
- „Местните имена в Харманлийско“ (848 с.) – Румяна Кокаличева
- „Местните имена в Карловско“ (293 с.) – Елена Първанова-Гръшел
- „Тутракан. Езиковоархеологически обзор“ (99 с.) – Тодор Балкански
- „Местните имена в Малкотърновско“ (274 с.) – Стоян Райчевски.
- Подготвят се за печат следните заглавия:
- „Български водопис“ том I и II (2647 с.) – Йордан Заимов (извършен набор, редактиране, коригиране, страниране, предстои отпечатване);
- „Исторически обекти и лингвистична хронотопия на исихазма в Източна Тракия“ (257 с.) – Драгомир Лалчев (редактирана, странирана и предадена за отпечатване);

„Географските имена в Ловешки окръг” (1187 с.) – Николай Ковачев (извършен набор, редактиране, коригиране; предстои издирване на оригиналния текст, предоставен през 1987 г. по проект „Енциклопедия Ловешки окръг” и съхраняван в Ловеч, за евентуално допълване и отпечатване);

“Селищните имена във Варненска област” (299 с.) – Светослав Аджемлерски (рецензирана, редактирана, коригира се);

“Семантични процеси и явления в българската топонимия” (173 с.) – Д. Михайлова (редактира се).

Предварително бяха подготвени за печат от нас и издадени монографиите за Павликенско, Горнооряховско, Великотърновско, Казанлъшко, Дряновско, Пещерско – в повечето случаи в издателството и със средства на ВТУ. Корицата на „Топонимията на Казанлъшко”, разработена по наш идеен проект от издателството на ВТУ, стана модел за поредицата монографии, издавани със средства от проекта.

3. Издирихме краеведи, които да довършат започнатите някога изследвания или сега да започнат теренни проучвания за запълване на „белите петна” (срв. карта към 31. 01. 2012 г.). Някои от обявените някога от Вл. Георгиев изследвачи на околии по различни причини няма да могат да завършат за целите на проекта ни своите работи, поради което се наложи да ги възложим на други автори. В крайна сметка се очертава през тази година да бъдат завършени и отпечатани още десетина монографии за неизследвани околии, а се работи общо по 28. Предположението, че отпечатването на застоялите ръкописи ще бъде важен стимул за активизиране на прекъсналите от години авторски теренни изследвания на цели околии, се оказа вярно. Лавинообразно нараства интересът у изследвачите след появата на всяка нова монография. При недостатъчно добра координация между звената е възможно на този етап също да стане дублиране на изследванията за някои региони, но това е преодолим проблем, предвид оскъдните източници за теренни изследвания днес.

4. Включихме студенти в теренната работа и ги подготвяме да се занимават с етимология на местните имена (засега само от ВТУ и ЮЗУ).

5. Извършихме цялостна инвентаризация на топонимните архиви във Великотърновския и Софийския университет, вече обединени в един общ дигитален архив, съхраняван във ВТУ. Събрани са общо 285 дипломни работи по топонимия (някои от тях на цели бивши околии!), приблизително 586 000 фиша с топоними от теренен сбор и около 180 000 фиша с топоними, ексцерпирани от писмени извори и карти чрез възлагани домашни и курсови работи, както и от студентски експедиции. Получихме списък на дипломни и курсови работи от Пловдивския университет, които при нужда можем да използваме. Запознахме се и с архива на Югозападния университет, който е инвентаризиран, но не е дигитализиран. Не е инвентаризиран и дигитализиран архивът и на Шуменския университет, както и архивът от фишове в Пловдивския университет.

6. Продължихме издаването на поредицата сборници „Състояние и проблеми на българската ономастика” – отпечатани са т. 10. и т. 11, а под печат е настоящият (т. 12).

7. Въведохме практиката за провеждане на *Дни на отворените врати* – за информиране на всички интересуващи се от състоянието и развитието на топонимичните изследвания; за пропагандиране на дейността ни; за създаване на по-широк интерес у студенти и граждани към дейността ни и за по-чести контакти на всички, които в момента се занимават с изследователска дейност (<http://www.uni-vt.bg/1/?zid=145&page=2543>).

8. Поддържахме линк на ЦБО към сайта на Великотърновския университет (<http://www.uni-vt.bg/1/default.asp?zid=145&pzid=145&lid=1>) и подготвяме сайт на ЦБО.

9. Обогатихме библиотеката си със специализирана литература – както новозакупена, така и осигурена чрез обмен със сродни научни звена от Полша, Чехия, Словакия, Германия, Румъния, Украйна, Македония и пр. Създадохме и доста богата електронна библиотека, която съдържа по-стари и редки издания.

10. Подготвяме лекции и специализирани семинари за студенти и краеведи. За съжаление студентите и младите хора у нас днес въобще не са мотивирани да се занимават с наука, в т. ч. ономас-

тична, затова пък полагаме особени грижи за израстването на ония, които имат интерес.

11. Разширяваме връзките си с колеги и научни звена със сродни интереси и дейности. Това става все по-интензивно – както вътре в страната, така и извън нея.

В. Перспективи пред Тезауруса и научния екип:

1. Доизграждане на базата данни (до 2015 г., ако екипът работи все така интензивно и получи подходящо финансиране).

2. Създаване на Пробен топонимен атлас – до 3 години, в зависимост също така от темповете на работа и финансирането.

3. Създаване на поредица монографии за отделните околии, издавани като Материали за български топонимен речник (без лингвистичен анализ на топонимите, но с изчерпателна информация за именувания обект).

4. Довършване на работата на Й. Заимов върху хидронимията, чрез ексцерпция на материала от липсващите букви (от Р–Я) и издаване на т. 3. на Водописа.

5. Подготовка за издаване на Речник на българските селищни имена (сегашни и исторически засвидетелствани в писмени извори или в топонимията).

6. Провеждане на национални и регионални форуми за решаване на теоретични и практически проблеми във връзка с научната интерпретация и рационалното използване на събрания материал.

7. Целенасочени грижи да създаване на млади кадри.

8. Създаване на електронна библиография на българската ономастика.

9. Създаване на сайт на ЦБО за разнообразна ономастична информация.

Ползата от реализацията на проекта е многостранна, перспективите – също. В тази кратка информация се опитахме да представим основното, за да информираме по този начин колегите от изследователски центрове, преди всичко в чужбина, с които нямаме толкова тесни контакти и не познаваме добре дейността си.

Сигурна съм, че ще създадем още полезни контакти, както и съвместни научни проекти, защото най-значимите изследвания в областта на славянската и балканската топонимия все още предстоят.

Първата сбирка на научния екип на Тезауруса, 23.01.2009 г.

